

Písomný výstup pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Stredná odborná škola ekonomická, Stojan 1 05201 Spišská Nová Ves
4. Názov projektu	Rozvojom gramotnosti k lepšiemu uplatneniu na trhu práce
5. Kód projektu ITMS2014+	312011Z493
6. Názov pedagogického klubu	Klub čitateľská gramotnosť
7. Meno koordinátora pedagogického klubu	PhDr. Renáta Krajňáková
8. Školský polrok	september 2020 - január 2021
9. Odkaz na webové sídlo zverejnenia písomného výstupu	http://sosesnv.edupage.org

10.

Úvod:

Stručná anotácia

Rozvíjanie čitateľskej gramotnosti považujeme za jednu z najdôležitejších súčastí výchovno-vzdelávacieho procesu. Orientujeme sa predovšetkým na zlepšenie výsledkov v čitateľskej gramotnosti. Snažíme sa uplatňovať inovatívne postupy a metódy, aby sme žiakom uľahčili prácu. Dbáme na rozvoj slovnej zásoby a jazykovej vybavenosti, ktorá je tak potrebná a nevyhnutná v dnešnej dobe. Považujeme čitateľskú gramotnosť dôležitú z hľadiska porozumenia textu a použitia informácií v bežnom živote. Čitateľské schopnosti vytvárajú aj väčší priestor na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, schopnosť argumentácie a prácu s informáciami.

Kľúčové slová

Čitateľská gramotnosť, inovatívne postupy, technika čítania, čítanie s porozumením, kritické myslenie, metódy, inovácie, analýza.

Zámer a priblíženie témy písomného výstupu

Cieľom práce pedagógov v I. polroku bolo oboznámiť sa s teoretickými východiskami čitateľskej gramotnosti vytvoriť pracovné listy opierajúce sa osvedčenú pedagogickú skúsenosť a praktické skúsenosti členov klubu s minimom teórie.

Zasadnutia klubu sa zaoberali inovatívnymi metódami a formami hodnotenia, praktickými technikami sabahodnotenia, využitím IKT na vyučovacích hodinách.

Zámerom pedagogického klubu bolo rozšírenie vedomostí a rozvíjanie praktických zručností, odovzdávanie skúseností medzi členmi klubu na skvalitnenie a obohatenie pedagogickej práce pri výchovno-vzdelávacom procese.

Jednotliví členovia klubu pre rozvoj čitateľskej gramotnosti vytvorili:

- súbor prezentácií,
- pracovných listov,
- testov

s úlohami na porozumenie na rôznych úrovniach a využitím rôznych inovatívnych čitateľských stratégií a metód.

Cieľom realizácie aktivít pedagogického klubu je zvýšenie odborných kompetencií pedagogických zamestnancov pre ďalšie zvyšovanie úrovne čitateľskej gramotnosti a kritického myslenia žiakov naprieč vzdelávaním. Čitateľská gramotnosť je dôležitou schopnosťou žiaka a nevyhnutným predpokladom pre ďalší osobnostný a profesijný rast žiaka.

Jadro:

Popis témy/problém

Čítanie trénuje a cibí lineárne, postupné, sekvenčné myslenie, ako aj sústredenosť a koncentráciu. Vytvára u ľudí návyk a spôsobilosti, ktoré tvoria základ tvorivého myslenia, obohacujú ich vlastnú životnú filozofiu a zdokonaľujú ich schopnosť riešiť a zvládať osobné problémy na základe otvoreného myslenia, ktoré nie je uzavreté v nemenných obsahoch. Čitateľská gramotnosť predstavuje základnú kompetenciu, bez ktorej človek nie je schopný úplnej socializácie.

Cieľom práce pedagógov je tvorba pracovných listov, ktoré budú k dispozícii pre všetkých pedagógov, s cieľom zvýšiť čitateľskú gramotnosť našich žiakov prostredníctvom inovatívnych a aktivizujúcich metód, rôznych úloh zameraných na prácu s textom. Nachádzajú sa na nasledujúcich stranách ako osvedčená pedagogická skúsenosť.

Pracovný list 1 M. Lasica a J. Satinský - Soireé - PhDr. Renáta Krajňáková

Pracovný list 2 Smrť Jánošíkova – Mgr. Daša Rutkayová

Pracovný list 3 B. S. Timrava – Mgr. Marek Dzugas

Pracovný list 2

Pracujte s ukážkou:

Ľudia — hej! Ľuďmi radi menujú sa oni,
tí, čo ľudské i božské šliapajú zákony.
Zákon je len jeden u nich, jeden zákon vlčí;
právo v putách — a pravda na hraniciach blčí.
No príde i prísť musí ten bohatier boží,
čo zákon pošliapaný na oltár vyloží;
no príde i prísť musí ten veľký deň súdu —
a za stôl si zasadne pravda môjho ľudu! —
Zomrieť! tak výrok, — dobre, ja chodil po zboji;
ale kto viacej zbíjal, ja, či katia moji?!
Ja chodil po zboji, po tom širom poli,
aby som zabudol o ťažkej nevoľi,
ja chodil po zboji poľanou bezdrahou,
aby som naučil pravde pyšných vrahov;
ja chodil po zboji, za slobodou zlatou,
aby som rozrážal putá svojich bratov.
Sloboda, sloboda, slobodienska moja,
pre teba mne páni šibenice stroja!

Preto, že som ťa schytil, keď ťa psi trhali,
i vyniesol omdletú medzi Tatier skaly,
vlastným dychom ťa choval, na srdci zahrieval
a ťažké tvoje rany slzami polieval:
preto mrieť? — oj, rád zomriem, bos' sa ty mne, milá,
za to jedným pozrením dávno odmenila.
Znám to prvé prezrenie, dosiaľ v duši tleje,
keď vzhodiac blyslí na mňa dve hviezdy nádeje.
Oj, viem, všetko smrť vezme, len nie tie dva blesky,
tie mi svietiť budú hor' v ten môj svet nebeský. —

Ha! svitá — koniec! — mrkne — počiatok — kde? aký?
Oj, zbohom, ty svet márný — môj svet nad oblaky! —

1. Dielo Smrť Jánošíkova je:

1. lyricko-epická skladba,
2. reflexívno veršovaná balada,
3. národná historická povesť,
4. veršovaná ľudová pieseň.

2. Čo predstavuje základný konflikt diela Smrť Jánošíkova?

1. Vyrovňavanie sa národa so smrťou Jánošíka.
2. Poprava Jánošíka a túžba národa po slobode.
3. Rozpor medzi láskou k vlasti a láskou k žene.
4. Vzťah autora k národu a k Jánošíkovi.

3. Uved'te, po ktorom slove sa nachádza v uvedenom verši polveršová prestávka:
„no príde i prísť musí ten veľký deň súdu“

4. Uved'te, čo je paralelou diela Smrť Jánošíkova:

1. hory – lesy, lúky – kvety, lesy – kvety,
2. hlas – ozvena, slovo – hlas, slovo – mlčanie,
3. príroda – človek,
4. radosť - smútok.

5. O diele Smrť Jánošíkova neplatí tvrdenie:

1. V diele je uplatnená symbolika z ľudovej slovesnosti.
2. V diele dominujú pocity smútku štúrovcov po revolúcii.
3. V diele je uplatnený významný historický motív.
4. Hlavný hrdina v diele sníva sen o mladosti a slobode.

6. Lyricko-epická skladba Smrť Jánošíkova predstavuje reakciu autora na historickú udalosť, ktorá je uvedená v možnosti:

1. revolúcia 1848/1849,
2. poprava Jánošíka,
3. založenie Matice slovenskej
4. vypuknutie 1. svetovej vojny.

7. Ktoré tri fázy života Jánošíka zobrazuje skladba Smrť Jánošíkova?

1. zlapanie, väzenie, poprava
2. narodenie, zlapanie, poprava
3. narodenie, mladosť, zlapanie
4. zlapanie, väzenie, oslobodenie

8. Lyricko-epická skladba Smrť Jánošíkova je založená na kontraste. V ktorej z možností je uvedený základný kontrast skladby?

1. krása a škaredosť Jánošíka
2. život – smrť Jánošíka
3. bohatstvo – chudoba Jánošíka
4. tragika – heroizmus Jánošíka

9. Z druhej strofy ukážky vypíšte symbol Slovenska:

10. Ktoré literárne obdobie oddel'uje romantickú literatúru od barokovej literatúry?

11. V ktorej z možností sú uvedené mená predstaviteľ'ov slovenskej romantickej literatúry?

1. L. Štúr, A. Bernolák
2. J. Palárik, J. Hollý

3. J. Botto, J. Kráľ
4. S. Chalupka, I. Krasko

12. Ktorý z autorov slovenského romantizmu sa ešte venoval vo svojej tvorbe zbojníckej problematike?

1. J. Kráľ
2. S. Chalupka
3. E. Štúr
4. A. Sládkovič

13. Ktorý z uvedených literárnych žánrov nebol charakteristický pre obdobie slovenského literárneho romantizmu?

1. balada
2. román
3. pieseň
4. povesť

14. Aký rým použil autor v prvých štyroch veršoch ukážky?

1. prerývaný
2. striedavý
3. obkročný
4. združený

15. Aký prozodický systém uplatnil Ján Botto v diele Smrť Jánošíkova?

1. voľný verš
2. sylabický
3. sylabotonický
4. časomerný

Správne odpovede: 1A, 2B, 3 musí, 4D, 5C, 6A, 7A, 8D, 9Tatry/Tatier, 10 klasicizmus/klasicistická literatúra, 11C, 12B, 13B, 14D, 15B

Pracovný list č. 3

Čítanie s porozumením

„*Iľa, kde si? Či si vystrela hábočky? Pozri, či nieto sliepok v záhrade, aby nepohrabali tekvice, a potom príď dnu!*“

Iľa sa zvrtila a vošla do dvora. Isteže, v službe je človek nie svoj, ale iného. Je ako vtáča v klietke zavretý. Nemôžeš to robiť, čo chceš, ale čo iný chce. No veď príde aj on. Prídu ovčiar i naši a potom príde Paľo po ňu, tešila sa na druhý deň cez poludnie, keď zastala asi na pol hodiny pred bránou a pani rektorka ju odvolala a nedala jej s nikým dovraviť sa. Iste nie je v službe tak ako doma – zato, že je nie na slobode. Ale aj, že tvrdo je bývalej gazdinej počúvať rozkazy, keďže dosiaľ ona rozkazovala každému v dome, a bolo ich pätnásť.

1. Ukážka pochádza z diela:

- a) Hrdinovia c) Ľapákovci

b) Statky-zmätky d) Skúsenosť

2. Podčiarknuté slovo v ukážke je:

- a) podstatné meno c) sloveso
b) prídavné meno d) príslovka

3. V akom vzťahu je Paľo s Il'ou?

- a) súrodenci b) manželia c) priatelia d) ujo a neter

4. Aký umelecký prostriedok znázorňuje zvýraznená veta v ukážke:

- a) epiteton b) metafora c) metonymia d) prirovnanie

5. Koľko opytovacích viet sa nachádza v ukážke?

- a) 3 b) 1 c) 2 d) 0

6. Timrava charakterizuje Il'u jedným podstatným menom. Uved', o ktoré ide.

7. Do ktorého literárneho smeru zarad'ujeme autorku ukážky.

8. Z ukážky vypíšte prvé slovo rozkazovacej vety.

Pracovný list 4

Jerome David Salinger – Kto chytá v žite ? /úryvok/

To je všetko, čo som vám chcel povedať. Mohol by som vám ešte porozprávať, čo som robil, keď som prišiel domov, ako som ochorel a tak ďalej a do akej školy mám chodiť na jeseň, keď odtiaľto vypadnem, ale nechce sa mi. Fakt nie. To ma momentálne veľmi nezaujíma.

Všelijakí ľudia a hlavne jeden psychoanalytik, čo je tu, sa ma v kuse vypyujú, či sa už budem učiť, keď sa v septembri vrátim do školy. To je podľa mňa hlúpa otázka. Ako môžete vedieť, čo urobíte, kým to neurobíte? Odpoveď znie, že nemôžete vedieť. Myslím si, že sa budem učiť, ale ako to mám vedieť? To je, namojdušu, hlúpa otázka.

1. Názov románu Kto chytá v žite súvisí

- a) s Holdenovou prácou.
b) s jeho vzťahom k dievčatám.
c) s jeho športovými záujmami.
d) s jeho snami.

2. V ktorej z možností je najlepšie vystihnutý Holdenov postoj k vlastnej budúcnosti vyplývajúci z textu ukážky?

- a) neopodstatnené nádeje
b) predstieraná ľahostajnosť
c) túžba napraviť svoje omyly
d) značná zvedavosť a očakávania

3. Komu kladie postava otázky v druhom odseku ukážky?

- a) sebe a čitateľov.
b) sebe

- c) čitateľov.
- d) kamarátovi a psychoanalytikovi

4. Akým slovtvorným postupom vzniklo slovo psychoanalytik?

- a) spájaním
- b) odvodzovaním
- c) skracovaním
- d) skladaním

5. Aký typ rozprávača autor využil v románe, vychádzajte z ukážky.

- a) vševediaceho
- b) personálneho
- c) priameho
- d) oko kamery

6. V románe autor využil

- a) kronikársky kompozičný postup.
- b) chronologický kompozičný postup.
- c) pásmový kompozičný postup.
- d) retrospektívny kompozičný postup.

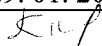
Záver:

Zhrnutia a odporúčania pre činnosť pedagogických zamestnancov

Členovia v pedagogickom klube Čitateľskej gramotnosti sa venovali problematike čitateľskej gramotnosti v rodnom jazyku. Študovali odbornú literatúru, pripravili testy, pracovné listy. Vymieňali si skúsenosti, overovali si svoje didaktické postupy, vymieňali nápady a vzájomne si radili. Členovia klubu sa zároveň dohodli, že budú pri rozvíjaní čitateľskej gramotnosti využívať súvislé a nesúvislé texty aj v rôznych priebežných a kontrolných testoch spojených s následným podrobným rozborom, ktorý žiakom ukáže cestu riešenia jednotlivých typov úloh. Primárnym cieľom bude eskalovať motiváciu žiaka k učeniu a stimulovať jeho záujem o rôzne druhy textov s využitím inovatívnych foriem a metód na rozvoj čitateľských kompetencií.

Členom klubu odporúčame:

1. Vytvorené materiály začleniť do výchovno - vzdelávacieho procesu
2. Poskytnúť kolegom spätnú väzbu o využití pracovných listov
3. Využívať vo výchovno – vzdelávacom procese inovatívne a aktivizujúce metódy zamerané na rozvíjanie čitateľskej gramotnosti v rôznych predmetoch

11. Vypracoval (meno, priezvisko)	PhDr. Renáta Krajňáková
12. Dátum	29. 01. 2021
13. Podpis	
14. Schválil (meno, priezvisko)	Ing. Andrea Iovdijová
15. Dátum	29. 01. 2021
16. Podpis	